

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhásbos petitsor egyszeri hirdetése 30 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilvánt. minden sor 40 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Tulipán-Szövetség — Magyar Vedőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz.
Kiadóhivatal: Kósch Árpád könyvnyomtató-intézete Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

A „Sorompó”-szövetség megalakulása Eperjesen.

«Ha a föld Isten kalapja, úgy hazánk bokréta rajta» E bokréta fiatal szirmait, élénk friss hajtásait életerősen megtartani, az elnyomástól megóvni a vérrel áztatott és a Magyarok Istene által gazdagon megáldott Kánaán, a mi hazánk minden tagjának hazafiúi, szent kötelessége. A nemzet ereje gazdasági erőiben rejlik. Ezen erőt ápolni, életképessé tenni kell és akkor a nemzet is virágozni fog; akkor a nemzet is gazdag, hatalmas és erős lesz.

Évtizedek óta hirdetik ezen igazságot; de a hirdetés magában nem elegendő: komoly munkához kell látni, mert csak úgy vagyunk képesek a haza javára valami hasznosat tenni, valami szépet, nagyot alkotni. Ezt a komoly munkát vállalta magára a «Sorompó», mely a múlt évi kassai diákkongresszus útján, hasonlóan az ország többi városaihoz, az eperjesi ifjúsághoz és közönséghez is megtalálta útját, és márcz. 28-ikán, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja alakuló-közgyűlését a Vigadó nagyszobájában.

A «Sorompó» a magyar közönségnek, különösen a magyar, mindkét nembeli ifjúságnak szövetsége, mely kettős feladatot tűzött ki maga elé. Az első feladat, hogy a magyar népet, nemzetünk ezreit és ezreit az ipari munka révén a nemzeti termelés keretébe bevonjuk, és hogy különösen azt az időt, a melyben a mezőgazdasági munka szünetel, azt az időt, mely ma csaknem teljesen elvész, mert a munkáskezek ezreit parlagon heverteti, értékesítsük, és az értékesítés révén népünknek biztos megélhetést nyújtunk. A második és talán sok-

kal nehezebb feladat a magyar fogyasztó társadalmat a magyar ipari termelés számára megnyerni és a társadalmat arról meggyőzni, hogy Magyarország ipartermelése igen sok vonatkozásban a legmagasabb rétegektől a legalsóbbakig igénybe egész nyugodtan vehető.

Az a szellem, a mely a «Sorompó» működésében megnyilvánul, azt mutatja, hogy a magyar hazafiságnak horizontján igenis szebb jövő virágozik. A cél szép, magasatos, de még nagyon messze van; és csak úgy lesz igazán elérhető, ha szemünk előtt lebeg a hazaszereget szent eszméje; ha megőrizzük mindenben a nemzet ideáljainak magasatos eszméjét és nem engedjük, hogy azért, mert valamely téren élénk esetleg nehézségek gördülnek, a nemzeti ideálokról, még pedig az önálló és független Magyarország megvalósításának gyönyörű ideáljáról lemondjunk.

Egyesüljünk, tömörüljünk, ifjak! Mienk a jövő! Az igazi erőt csak az egyesülés adja meg! Csoportosuljunk tömegesen a «Sorompó»-nak a hon érdekében kibontott zászlaja alá, és vigyük azt minél rövidebb idő alatt tőlünk telhető fáradtsággal, áldozattal a kitűzött cél, a győzelem felé!

Jelenjünk meg számosan a «Sorompó» alakuló-közgyűlésén, hová az ügy érdekében budapesti vezérjérfiak is érkeznek.

Jöjjön el öreg és ifjú, nemre való tekintet nélkül, — mutassa meg Eperjes sz. kir. város közönsége, hogy tud lelkesedni a haza szent érdekeiért, tud áldozni a haza szent oltárára, tud tenni a hazafias ügy érdekében. Lebegjen minden ember szeme előtt Kőlcsey mondása:

„Négy szócskát üzenek, vésd jól kebledbe, s fiadnak Hagyd örökül, ha kiműlsz: A haza minden előtt!”

A.

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZAJA.

A templom.*

Ira: Csengey Gusztáv.

Lassan száll le a nap csendes nyugovóra...
Márczius íduszán szívem elfogódik.
Előttem a szentkönyv. Lapozgatok benne.
Egy-egy hős alakja mintha velem lenne.
Körülföttem lengnek — suttognak az árnyak...
Felém integetnek... Talán reám várnak?...
Ködös régi titkok világa feltárul...
Olvasok a múltban Júda templomárul.

Inog a vihártól Dárius hatalma,
Reng a nagy tusáktól perzsák birodalma.
A sok trónravágyó egymásután kél fel,
Szedik fienként a királyságot széjjel. —
Nagy csaták híreit Júda népe hallja,
Vívni szabadságért, h! de gyenge karja!
Sok nehéz csapástól izma már elernyed...
Mégis — im' romok közt valami tűz gerjed.

Nagy, kormos kőrákás, régi templom romja...
Próféta hágott fel most a szent halomra;
Szava zúgva zendül a városon végig,
A szivekbe lövell, föllángol az égig.

* Az Eperjesi Széchenyi-kör 1909. márcz. 15-iki ünnepélyén szavalta Dávid Károly IV. é. theologus

Ámuló sokaság csődül oda hozzá:
A haragos isten még mi veszélyt hoz rá? —
Hangzik az Úr szava, de nem új csapásra,
Forrongó nagy idők titkát magyarázza:

«Halljad, oh Izráel! — Te ne félj a vészül;
Javadra zúg fel az. A nagy idő készül.
Tombol a pogányság, egymást tépi, marja,
Rájuk nehezedett a nagy isten karja.
Sít a véres karddal önmaguknak ásnak,
Rajt' épül országa a nagy Messiásnak;
De előbb tisztulj meg, úgy fogad csak téged —
Halljad, oh Izráel, még nagy a te vétked.

Nézz e romhalomra, ahonnan kiáltok,
Itt dicső királyunk nagy temploma állott;
Míg ez itt romhalom, addig áldás nincsen,
Hogy újra fennálljon, azt várja az isten.
Rajta hát, én népem, ki-ki a munkára!
Hordjon követ, fát, ki a messiást várja.
Fényét az utódok hogy újonnan lássák:
Építsük fel mostan a nagy istenházat!»

Szólt a proféta, és megérti népe,
Munkára buzdítja régi dicsősége,
Ad erőt, bő termést istene az égből.
És a munka halad és a templom épül;
De mire elkészül, az idő is fordul,
Trónleső lázadók kardja is kicsorbul,
Erőt nyer a győztes Dárius hatalma,
S áll szilárdan újra perzsák birodalma.

A Széchenyi-kör zeneiskolája.

Márczius 14-ikén határozta el a Széchenyi-kör közgyűlése, hogy zeneiskolát szervez. Régóta vajdúdik ez az eszme, mely végre-valahára, úgy látszik, mégis a megvalósulás szakába lépett.

Az eszme életrevalóságát nem lehet eléggé kiemelni. Régi hiányt pótol, nagy úrt tölt be e minden tekintetben üdvös intézmény, mert ha valamire, zeneiskolára csakugyan van szüksége városunk közönségének. Kulturális téren a Széchenyi-kör és a többi társadalmi s kultur-egyletek révén Eperjes annyit termel, mint kívülről kevés vidéki város. Szinte csodálkozunk kell tehát azon, hogy ily élénk kulturális élet mellett az általános műveltségnek egyik legfontosabb s a modern társadalmi életnek egyik legszükségesebb kellékéről: a zene oktatásáról társadalmunk tudomást alig vett.

Gyermekeink zenei nevelése nagy nehézségekbe ütközik, s a jelen viszonyok között nem is vagyunk képesek őket zeneileg egészen megfelelőleg neveltetni, taníttatni. Zenei kiképzettségük, zenei ismereteik föltétlenül egyoldalúak, mert vagy megtanul a gyermek hegedülni, vagy megtanulja a zongorázást, de ismeretei, illetőleg tudása, ha még úgy kezel is hangszerét, hiányosak lesznek, mert nem zenei műveltség az, mely bizonyos hangszeren való jártassággal beéri, de sem zeneelméletéről, összhangzattanról, zeneesztetikáról, zenetörténetéről fogalma sincs. A nagy szerzők remekait, a kiváló művészek nagyszerű alkotásait, a klasszikusokat csakis az általános zenei ismeretek birtokában érthetjük meg és élvezhetjük.

Akár aktív szerepet töltünk be a zene művelése terén, akár csak passzív szereplői vagyunk, mindenképpen szükségünk van az általános zeneismeretekre.

Ezen általános zenei műveltséget, természetesen valamely hangszer alapos kiművelése mellett, csakis iskolákban, a hol az összes gyakorlati és elméleti zenei tárgyakat tanítják, lehet elsajátítani. Sajnos, ily iskola nagyon kevés van, de ezek közül nincs egyetlenegy sem, melyet az állam tart fenn, kivéve az Országos Zeneakadémiát. A legröbbs magánjellegű, s néhányat egyes városok (pl. Kassa) szerveztek. Ezek, ha az

A messiás nem jött, szétfoszlik az álom,
Ködös jövődnök megmarad a járom.
Elhúnyt a nagy király sarja, Zerubbábel,
Benne szép reményét siratja Izráel.
De im áll a templom, hova hívők jőnek,
Záloga szebb kornak, boldog jövődnök,
Előtte az oltár, füstje égbe száll fel,
Áldozik az Úrnak a hívő Izráel!...

Nemzetem! tavasz van, rügy fakad az ágon...
Júda végzetében a te példád látom;
Téged is biztattak a magasatos álmak,
Érezted szent hevét a nagy ideálnak,
Láttad roskadozni Dárius hatalmát,
Rengeni harcoktól perzsák birodalmát,
Prófétád is szólt, mert a vihar tombol:
«Nagy királyod házat építsd fel a romból.

Független országnak szabad legyen népe,
Új alakot öltson régi dicsősége.»
És fölkel a nemzet, a munkához kezdvén,
Csodává növeli erejét az eszmény,
Nagyratörő tervvel, hősi buzdulással
Meg tudott mérközni két nagy óriással.
Készen áll a templom, de mire fölépül,
Dárius hatalma győztes marad végül.

Vérző sebeivel, súlyos marigában
Görnyedez a nemzet egyedül magában,
Sírba szálltak lassan régi profétái —
Oh nehéz a rabnak a messiást várni!

Akadémia tanterve szerint tanítanak, állami segélyben is részesülnek s állami felügyelet alatt állanak.

Azt hisszük, az eddig előadottak eléggé bizonyítják városunkban zeneiskola szervezésének szükségét és üdvös voltát. Az eszme megpendítője *Szent-Ivány Ferencz*, előkészítője — az EPERJESI LAPOK ily irányú tevékenységén kívül — a Kör lelkes titkára, dr. *Wallentinyi Samu*. Ő a jelzett közgyűlésen nemcsak alaposan megokolta a zeneiskola szervezésének szükségét, hanem érdekes és figyelmet lebilincselő előadásának hatása alatt a közgyűlésen nagy számmal megjelentek a legnagyobb lelkesedéssel, egyhangulag kimondták a zeneiskola szervezését. Ennek előkészítésével és megvalósításával többtagú bizottságot bíztak meg.

A bizottság márcz. 17-ikén tartotta első ülését. Ezen a tagok teljes számmal jelentek meg s a legnagyobb lelkiismeretességgel foglalkoztak az előkészítés nehéz munkájával. Főbb megállapodásukat az alábbiakban közöljük.

1. A zeneiskola mindenben az *Országos Zeneakadémia tantervét követi*; tehát a zongorán, czimbalmon és orgonán kívül az összes vonós-hangszereket és elméleti tárgyakat tanítják.

2. Tantermeik, a Széchenyi-kör zongora-termén kívül, az ún. »paradicsom» és kis-terem között lévő szoba és végül a Társadalmi Egylet által nem használt emeleti terem E helyiségeknek díjtalan átengedését a bizottság illetékes helyen már kérelmezte. Miután az ország összes, ilyenmű intézményei az illető községek részéről támogatásban részesülnek, valószínű, hogy a bizottság azon szerény kérelme, melyben 10 öl fát kér, városunk részéről szintén kielégítést nyer.

3. Aláírási íveket köröztet és helyez el egyes üzletekben, hogy tájékozódhassék. Az intézet u. i. csak az esetben szervezhető, ha legalább 50 tanuló jelentkezik.

4. Beiratkozási díj és hangszerátalány címében minden növendék 8 koronát fizet egy tanévre. Ez tíz hónapig — szept. elsejétől június végéig — tart. Tandíj címén havonként előre 10 koronát fizet egy-egy növendék. A beiratkozás természetesen egy évre kötelező.

5. Minden növendék heti 3 órát kap s bármely zenei szakra beiratkozhatik.

6. A zenetanárok a befolyt tandíjból díjaztatnak. Hangszereket részben a Széchenyi-kör, részben *Káldi Soma* zenetanár ad. Ez utóbbi kezdettől fogva a legnagyobb lelkesedéssel pártolja az eszmét és saját intézetét felozlatja.

Rendkívül előnyösek a feltételek s az eredményre nézve elég biztosíték az intézet leendő tanárainak névsora. *Becht József* koll. tkp.-int. tanár, *Hoffmann Ferencz* a cs. és kir. 5. sz. gy.-ezred zenekarának karmestere, *Káldi Soma* zenetanár és a zenekonzervatorium tulajdonosa és *Moyzes Miklós* áll. tanítónőképző-int. tanár lesznek az intézet mesterei.

Méltán foglalhatja el a zeneiskola a Széchenyi-kör által szervezett összes kulturális intézményei között az első helyek egyikét. Mert a zene éppoly fontos kelleke a művelődésnek, mint bármely más. Előnyös hatását rövid idő múlva mindnyájan élvezhetjük. N. Z.

Nem tudja lerázni Dárius hatalmát,
Gyengülni érezi régi bizodalját,
Napját elborítja sűrű, sötét árnyék...
Szétfoszlott az álom... De a templom áll még!...

Hát rátok zúduljon a legszörnyebb átok?
A dicső templomot ti szétbontanátok?
Csodaküzdőlelemmel, véres verejtékekkel
Azt a templomot a nemzet épít fel.
Akad-e vakmerő, aki hozzányúljon,
Hogy Dárius nyájas kegyéhez simuljon?
Ki mer hozzányúlni, hogy falát szétbontsa,
Hogy reá az isten villámaint ontsa!...

Nem, nem, az nem lehet! — Ne hagyjuk jogunkat,
Ne hagyjuk szétszedni dicső templomunkat!
Sokat szenvedtünk mi, sok rossz napunk volt már,
De a templom áll még, lánggal ég az oltár.
Jertek, — bízva jertek! — Templomunkba járjunk!
Dárius hatalmas, de mi hittel várjunk,
És való lesz egykor a remény, az álom
S szabad lesz a nemzet... Csak a templom álljon!

„A magyar nyelv tanítása“

cz., f. é. 9. számunkban közölt vezércikkre vonatkozólag *Köhler József* tótsóvári tanító úrtól levelet kaptunk. Ennek lényegét a következőkben közöljük:

«A cikk a többi közt azt állítja, hogy «az Eperjeshez egészen közel fekvő Tótsóvár községben, hol pedig nagyszámú magyar intelligencia is lakik, tót anyanyelvű elemi iskolai tanulót nem sokat találunk, ki magyarnyelvű kérdéseinkre magyarul válaszolni hajlandó volna».

A f. é. 10. számban megjelent közlemény szerint pedig a tantestület beküldött levele alapján a szerkesztőség tudomásul vette, hogy: «a tótsóvári tanulók magyarul igenis tudnak és a kérdésekre magyarul válaszolni is hajlandók». Ezek az értesülések szerintem *tévesek*. Azért, mert a mi iskolánkban a tanyelv magyar, a tanulók az összes előírt tantárgyakat csakis magyar nyelven tanulják, s csak az első osztályban használjuk segédnyelvül a tótot a vallás tanításánál.

A vizgákon a helybeli intelligencia nagyrésze és a két áll. hivatal főnökei rendszeresen jelen vannak, az elért tanítási eredmény ellen eddig még soha kifogást nem tettek; de minden egyes alkalommal a tantestület mind a három tagját megdicsérték.

A magyar nyelv sikeres tanításáért a tantestület mind a három tagja az egyházmegyei hatóság részéről elismerésben és jutalomban részesült. Engem a kir. tanfelügyelőség ajánlatára a Széchenyi-kör ugyanez címen elismerő-oklevéllel és 50 kor. jutalommal tüntetett ki.

Ha a tótsóvári gyermekek magyarosodásáról meggyőződést szerezni óhajtunk, menjünk ki a Kassai-útra 7 és 8 óra között s találkozni fogunk 60—70, kisebb-nagyobb iskolai tanulóval. Mindenegyes magyarul is ki tudja fejezni gondolatait. Ezek mindannyian a tótsóvári iskolából kerültek ki.

A múlt tanévben a II-ik és III-ik osztályt tanítottam és csak 175 tanítványom volt. Ezekből 10—12 leány, ki nálam III-ik osztályba járt, az eperjesi «Sancta Maria» nevű intézet IV-ik osztályába vétetett föl, s jó eredménynyel halad. Ha ezek nem bírták volna a magyar nyelvet, bizonyosan ismételték volna a III-ik osztályt. Erről is lehet meggyőződést szerezni.

A ki a tótsóvári iskolába szorgalmasan jár, az ott is elsajátíthatja a magyar nyelvet. De sajnos, itt sokan vannak, a kik az iskolába egyáltalában nem járnak, és olyan is sok van, a ki sokat mulaszt.

Igaz, hogy iskolánknak nagy baja van, mert sok a gyermek és kevés a tanító. Ezen iskolához tartozó községekben ez idő szerint 542 mindennapi tanköteles van. Ha mind bejönne az iskolába, 180 esnék egy tanítóra. Tessék ennyi gyermeket sikeresen tanítani. Ezekből a tótsóvári iskolába 347, Eperjes különféle intézetébe 70 tanuló jár és 125 gyermek iskola nélkül van. Vajjon nem az utóbbiakkal akart a cikkíró magyarul társalogni?*

Tótsóvári tanítói működésemet 1882-ben kezdem meg. Ugyanezen év december havában iskolalátogatás céljából osztályomban megjelent néhai Berzeviczy Tivadar kir. tanácsos, tanfelügyelő. A tanteremben 197 tanulót talált, mely tanterem 60 gyermek részére építettett. Ki is jelentette azonnal, hogy ezen visszá állapotot tovább túrni nem lehet, s *ő a bajon csak államosítással tud segíteni*. Ez ügyben még 1883-ban az eljárást megindította. 27 év mult el azóta, de iskolánk rendezetlen állapota még mindig tart; s meddig fog még tartani, az a jövő titka. A kir. kincstár, mint kegyúr, kegyúri terheit szaporítani nem hajlandó, a községek lakói új tantermek építhetése és új tanítói állások szervezésére szegénységünk fogva képtelenek, az államosítás pedig késik.**

Harminczöt éve tanítokodom Volt már 197, 175, tanulóm, de 110-nél kevesebb tanítványom sohasem volt. Tanítókodásom mellett az eléggé terhes kántori teendőket is végzem. Hozzájárul még a többféle tiszteletbeli hivatallal járó teendő. Szóval bátran mondhatom, hogy két ember munkáját végzem.

* Lehet, hogy tudósítónk mindig ezek közül való gyermekekkel beszélt. Szerk.

** A helyszínen szerzett értesülésünk szerint az államosítást a kassai püspök ellenzi. Szerk.

Mi ezért az elismerés? Kevés.

A tótsóvári tantestület kötelességét lelkiismeretesen végzi. Munkája sokkal eredményesebb volna, ha iskolánk ügyünk a törvénykövetelményeinek megfelelően rendezve lenne. Sokkal könnyebb 60—80 gyermeket, mint 110—197-et tanítani. Mindamelllett működésemet eddig még soha szégyent nem vallottam.

A cikk azt is állítja, hogy az állami iskolákban sikeresebb a taneredmény, mint a felekezetiéknél, azért, mert azokban szigorúbb a felügyelet. Ámde nemcsak a kötelességtudó tanító, de bármely más szakmával foglalkozó ember nem azért végzi a kötelességét, mert a felügyelet szigorú, hanem azért, mert azt lelkiismerete parancsolja. Különösen a tanító, a ki nemcsak tanít, de egyúttal nevel is, csakis jó példával hathat tanítványaira s azokból csakis ily módon nevelhet kötelességismerő honpolgárokat. A ki ezt nem teszi, nem méltó a tanítói cím viselésére.

A felekezeti iskolákban a felügyelet éppoly szigorú, mint az államiakban, sőt, mondhatom, még szigorúbb, mert sokkal több az előjárója. Ha a felekezeti tanító kötelességét nem teljesíti, azon a kir. tanfelügyelőség éppén úgy elveri a port, mint az állam.

Mindamelllett beismerem, hogy az állami iskolákban a tanítási eredmény kedvezőbb, mint a felekezetiéknél. De ezt nem a felügyeletnek, hanem a rendezettség és a törvény követelményeinek megfelelőbb viszonyoknak tulajdonítom.

A cikknek a zborói áll. isk. tantestületéről közölt dicséretét örömmel olvastam. Jól esett, hogy a közönség a néptanítók működéséről tudomást szerez, s az arra méltókat elismerésben részesíti; s bár a tótsóvári iskoláról sokkal kedvezőtlenebben nyilatkozott, nyugodt lelkiismerettel állíthatom, hogy a mi iskolánkból sokkal több tanuló kerül a középiskolákba, mint a zboróiból.

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

A Kör közgyűlése. A Kör márczius 14-ikén tartotta meg évi rendes közgyűlését. Ez iránt igen nagy volt az érdeklődés s a tagok nagy számban jelentek meg, bizonyoságot tenni arról, hogy a Kör ügyeit szívükön viselik. Az elnöki széklet a Körnek köztiszteltetben és szeretetben álló ügyvezető-elnöke: *Semsey Boldizsár* foglalta el, a ki lelkes szavakban megnyitván a gyűlést, sajnálattal jelentette, hogy a Kör elnöke: br. *Ghüllány Imre* betegsége miatt Délre utazott, s így a mai közgyűlésen nem elnökölhet. A közgyűlés részvétellel értesült elnökének betegségéről, s, *Tahy József* indítványára, táviratilag jelezte ki őszinte ragaszkodását, bizalmát érdemekben gazdag elnöke iránt s tiszta szívből óhajta minél előbbi teljes felgyógyulását. A jegyzőkönyv hitelesítésére az elnök *Bielek László* és *Fónás János* tagokat kérte föl. Ezután dr. *Wallentinyi Samu* titkár felolvasta az érkezett táviratokat. A Kör nagynevű elnöke a következő távirattal üdvözölte a közgyűlést: «*Semsey Boldizsár* főispán úrnak, Eperjes. A Széchenyi-kör holnapi közgyűlésén jelen nem lehetvén, legmelegebb üdvözlőmet küldöm és kívánom, hogy a közgyűlés egyetünk továbbvirágzására közrehasson. Berzeviczy Albert.» *Horváth Ödön*, a Körnek volt érdemű elnöke, jelenleg tiszteleti tagja, a következő táviratot küldte: «Széchenyi-kör, Eperjes. Lélekben töletek soha meg nem válna, szent céljaitokhoz mindig hív ragaszkodással és fényes sikerű, lelkes munkálkodástokat örvendő elismeréssel figyelve, küldöm ezúttal is forró üdvözlőmet és áldó jókívánataimat. Igaz hívetek: dr. *Horváth Ödön*.» *Szöll Kálmán*, az Országos Közművelődési Tanács elnöke is meleg hangon üdvözölte Körünket: «Széchenyi-kör, Eperjes. Az Orsz. Közművelődési Tanács, legnagyobb sajnálatára, nem képviselheti ez alkalommal magát, de a távolból szeretettel üdvözli a sikerekben gazdag multú, nemes törekvésű egyesületet 31-ik közgyűlése alkalmával és kívánja, hogy a jövőben is sikerrel munkálkodjék közre az egységes nemzeti érzésében erős, kulturájában nagy Magyarország kialakításához. Szöll Kálmán elnök.» A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel határozta el, hogy lánglelkű védnökét és munkás, kiváló volt elnökét az alábbi táviratokkal üdvözöli:

«Nagyméltóságú dr. Berzeviczy Albert úrnak, Buda-

„BITUMINA“

kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen. — „Bitumina“ régi zsindelytetők átfedésére is kiválóan alkalmas. Csakis védjeggyel ellátott tekerceket fogadjunk el.

Gyári főraktár Eperjes és vidéke részére:

MOSKOVITS GYULA vaskereskedésében, EPERJES.

tiszta bitumenből készített, valódi aszfalt-tetőlemez; tartós, tűzbiztos, szagtalan, kátrányozást vagy egyéb mázolászt nem igénylő

— TETŐFEDŐANYAG. —

„Bitumina“-val fedett tető bemeszelve szép fehér marad és

„Bitumina“-val fedett tető bemeszelve szép fehér marad és

közönség előtt, tartott már Eperjesen ilyen Kalevala-estélyt. Erről annak idején elragadtatással szólott a sajtó s erre máig is igen sokan kedvesen emlékeznek vissza. Hiszünk, hogy közönségünk ezt a, gazdag és változatos műsorral fűszerezett estélyt is, főleg a jótékony célra való tekintettel, tömegesen fölkeresni fogja. Karzati és földszinti ülőhelyek 1 kor.-ért előzetesen *Kösch* Árpádnál és este a *penztárnál* kaphatók. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak és hirtalig nyugtáznak.

— **A Rákóczi Kath. Kör** márczius 21-ikén, vasárnap délután 6 órakor saját nagytermében felolvasó- és zeneestélyt rendez. Ennek műsora a következő: 1. Mendelssohn: Nyitány. Zongorán előadják *Novák József* és *Roják Nándor* 2. Karének. Előadja a kir. g. kath. papnevelő-intézet énekkara, *Kisák János* vezetésével. 3. «Erdős és tudomány». Írta és felolvassa *Takács Menyhért* jászói prépost-praelátus, főrendiházi tag. 4. Dvofák: «*Dumky*». Trió. Előadják: zongorán *Tergina Margit*, hegedűn *Hoffmann Ferencz*, gordonkán *Váry Ferencz*. 5. Karének. Előadja a kir. gör. kath. papnevelő-intézet énekkara, *Kisák János* vezetésével. Belépő-díj nincs; az estélyen azonban csakis, névre szóló belépő-jegygyel lehet résztvenni. Rendőrkapitányi határozat alapján az állóhelyeket megszüntették.

— **A fáklyásmenet**, melyet jogászfűsűsünk márcz. 15-ikének előestéjén rendezett, valóban impozánsul fojt le. A város az esti szürkület beálltától kezdve szépen ki volt világítva, s óriási közönség kísérte a jogászfűsűsnek faklyásmenetét, mely a Fő-utca egész hosszában haladt végig. A közönség a «Feketesas» szálloda előtt megállapodott s ennek erkélyéről *Libertinyi Jenő* végzett joghallgató hazafias beszédet intézett a nagyszámú sokasághoz; *Grün Bertalan* joghallgató pedig szavalt. Mindkettőnek előadását viharos tetszés és éljenzés követte. Majd a tömeg hazafias nóták énekése mellett útját folytatta és a Neptun-kút mellett megállapodván, a faklyákat kioltotta és lelkes hangulatban szétoszlott.

— **Szeretetmunka** Márcz. 16-ikán a budapesti Prot. Ifjúsági Egyesületből való útjában *Wallraebenstein* Jakob újbánovcei ev. lelkész s volt jeles koll. theol. hallgató, az eperjesi ev. theol. Belmissziói Egyesület esti gyűlésén, a Theol. Otthon olvasótermében igen tartalmas és tanulságos szabadelőadást tartott a theologiai tudománynak és a diakonai szeretetgyakorlatnak szoros összetartozásáról. Bodelsvingh lelkész nagyhirű német bétheli telepének ismertetése nyomán lelkesen szólt a betegápolásról s általában a diakonia sok tanulságairól és tapasztalatairól. Külföldi egyetemi hallgató korában maga is személyesen gyakorolta Béthelben a diakonia összes nehéz szolgálatait, s azokat a theológusok figyelmébe is ajánlotta. A belmisszió egyéb kérdéseiről még a koll. főgimn. és tanítóképződei ifjúság előtt s az Ev. Nőegyletben is tartott előadást. Az érdemes lelkésznek *Mayer Endre* belmissziói egyes. elnök köszöntötte meg a tiszteletet parancsoló buzgóságát a ker. szeretet szolgálatában.

— **Szalonkázáshoz** töltények 9, 10 és 11 fillérjével darabonként *Theiss* Árminnál Eperjesen, Fő-utca 58-ik sz. alatt kaphatók.

— **Turistaestély.** A M. Kárpátgyesület Eperjesi Osztálya márczius 25-ikén (csütörtökön) este 6 órakor a Kollégium dísztermében turistaestélyt rendez. Az Osztály tagjai nem fizetnek belépődíjat. Nem-tagok belépődíja: ülőhely személyenként 1 korona. Műsor: 1. Szavalt. Előadja *Divald Klára*. 2. Felolvasás. I. rész: Az abaji-gömöri barlangvidék. 114 képpel. Írta *Siegmeth Károly*. 3. I. Szerenád. Átírta *Kun László*. II. Bihari János; Bercsényi nótája. Átírta *Bloch József*. Quartett. Előadják *Becht J., Becht E., Borsody K., Szutorisz D.* 4. A felolvasás II. része. Az Osztály Kisszebenben márczius 28-ikén (vasárnap) d. u. 1/26-kor a gimnázium tornacsarnokában, Bártfán pedig április 17-ikén (szombaton) este 1/28-kor a városi színházban turistaestélyeket rendez. Az Osztály tagjai ezekre az estélyekre is hivatalosak.

— **Márcz. 15-ike a Kollégiumban.** Nemzeti ünnepünkhöz az ünnep megkezdődött a Theol. Otthonban, a melynek reggeli hazafias istentiszteletén érzésben és gondolatban gazdag alkalmi imát mondott *Krieger Mihály* IV. éves theológus. Folytatódott 10 órakor az evang. templomban, a hol a tanári és tanítói kar s a nagyszámú ifjúság és szép közönség jelenlétében *Korbély Géza* ev. lelkész mondott hatalmas hazafias imát. Délelőtt 11 órakor a Kollégium nagytermében, óriási közönség jelenlétében, a közös koll. ünnepély tartott. Ennek minden egyes pontja méltó volt a nagy nap jelentőségéhez és a Kollégium eddigi hagyományos népszerű ünnepélyéhez. Ugy a *Kapf Gyula* tanár által mesterileg vezetett képezdei, mint a *Saguly József* tanár által kitűnően betanított főgimn. ifjúsági dalkör karéneke osztá-

lan tetszésben és elismerésben részesült. A tartalmas megnyitó-beszédet *D. Szabó György* theol. akad. test., s az ünnepi beszédet *Antal Pál* jogakad. test. elnök tartotta. Szavaltat kettő volt. Az egyiket *Szabados J.* «Petőfiről» címmel *Maixner Emil* VIII. oszt. tanuló, s a másikat, melyet mai tárczánkban közlünk, *Csengey G.* «A templom» címmel *Dávid Károly* IV. éves theológus mondotta el igen nagy hatással. Utóbbinak országos hírv. íróját úgy az ünnepélyen, mint a lakásán lelkes ovációban részesítették a közönség s az ifjúság. Az ünnepély méltó záradéka a koll. tanítóképzőintézeti ifjúság zenekarának ismétléssel is kitüntetett «Hunyadi-induló» volt. A lelkes közönség a hazafias dalokat éneklő ifjúság sorfalai között hagyta el a főiskola nagytermét, s egy szépen sikerült hazafias ünnepély emlékével gazdagabban tért vissza saját otthonába; az ifjúság pedig hazafias dalokat énekelve járta be a főbb utcákat.

— **A Magyar Történelmi Társulat** legutóbbi választmányi ülésében Budapestén *Obál Béla* eperjesi theol. akadémiái tanárt rendes-tagjává választotta s az erről szóló díszoklevelet neki kiállította.

— **Kirendelések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Zapf László*t, az eperjesi kir. kath. főgimnázium gyakorló-tanárát helyettes-tanári minőségben a beregszászi állami főgimnáziumhoz; a kassai kir. tábla elnöke *Mankovits Sándor* eperjesi törvényszéki joggyakornokot ideiglenes szolgálattételre a varannói járásbírószághoz; Sárosvármegye főispánja dr. *Gottlieb* Jakob budapesti gyakorló-orvost Gíraltra helyettes-járárosvosul kirendelte.

— **Műkedvelői előadás.** Az Eperjesi Joghallgatók testülete által, a márcziusi nagy napok emlékére, márcz. 14- és 15-ikén előadott, *Jókai Mór* fele «Keresd a szíved» cz. színműnek előadása teljes sikert aratott. Mindkét estén a közönség a színházat teljesen megtöltötte. Bevezetésül a koll. tanítóképző-intézet énekkara, *Kapf Gyula* tanár vezetésével, *Beschitt-nek* «Ossian» cz. darabját adta elő s a helyesen megválasztott éneknek szabatos, ügyes előadása megérdemelt sikerrel járt. A szindarabban szereplők közül ki kell emelnünk *Markó Erzsikét* (*Liedenwall Edith*), ki rokonszenves szerepét jól átgon-doíva, figyelemmel és igazán sok bájjal alakította. Általános tetszést nyert. *Balpataky Ilona*, mint *Plankenhorst Alice*, elegáns megjelenése és ügyes játéka részére a hatást biztosította, a mit a közönség többször hangosan ki is fejezett. *Gerhard Beláné* (*Plankenhorst Alfonzine*) és *Vogel Beláné* (özv. *Baranghyné*) helyeiket igen jól megállították és a nekik sürűn jutott tapsokat valóban megérdemelték. A férfiak közül különösen igen jó volt *Bornemissa Miklós* (*Baranghy*); továbbá *Antal Pál* (*Palwitz őrnagy*), *Elsás Sándor* (*Mauzman*), *Kösch István* (*Révy*), *Uhlarik József* (*komornyik*) és *Horvath Aladár* (vén huszár). Elismeréssel kell *Matherny Gusztáv*ról is megemlékeznünk, ki, mint rendező, a legnagyobb buzgalommal iparkodott a sikert biztosítani, s hogy ez bekövetkezett, ez első sorban az ő, minden irányú tevékenységének köszönhető. A második előadás után a «Feketesas» éttermében jól látogatott és kedélyes társasvacsera volt, mely után a legjobb hangulatban hajnalig táncoltak. Jogászfűsűsünk és közönségünk a jól sikerült hazafias előadásra bizonyára szívesen fog visszaemlékezni.

— **Szemgyógyintézet** van Miskolczon a csabai úti sanatóriumban.

— **Hangverseny.** Az eperjesi állami tanítónőképző-intézet márcz. 13-ikán általában igen jól sikerült hangversenyt rendezett. A szép és előkelő közönség az iskola tornatermét egészen megtöltötte. Ott voltak többek közt: *Tahy József* alispán, *Ludmann Ottó*, dr. *Tergina Gyula*, dr. *Vojtovich József*, *Klefnér Gyula*, *Magyar József*, *Szutorisz Frigyes*, *Mayer Endre*, *Faragó József*, br. *Henneberg őrnagy* stb. A műsor a következő volt: 1. Mendelssohn: Őszi dal. Zongorakísérettel előadta az intézeti énekkar. 2. Moszkowsky: Spanyol táncok. Zongorán négy kézre előadták: *Fleischmann Elza* és *Mayer Éva* IV. é. növ. 3. Monolog. Előadta *Tahy Vilma* IV. é. 4. Chován: Magyar táncok. Zongorán négy kézre előadták: *Kiss Ilona* és *Kovács Viktória* IV. é. 5. Kerner—Herodek: A magyar dal. Melodráma. Énekkar- és zongorakísérettel előadta: *Fluck Erzsébet* III. é. 6. Bruch: Motetta. Szoprán-szólo. A intézet növendékei háromszólamú női-karával, a helybeli cs. és kir. gyalogezred zenekarának kísérete mellett énekelte *Moyzes Miklósné*. 7. Mendelssohn: Nászinduló. Harmoniumon és zongorán előadták: *Kovács Viktória* és *Tahy Vilma* IV. é. növ. 8. Rákóczi-induló. Zongorakísérettel előadta az intézeti énekkar. A fenti számok közül különösen ki kell emelnünk a *Moyzes Miklós* betanított, 1. számú énekét; *Tahy Vilmának* rendkívül bájosan előadott,

ügyes monológiát és *Fluck Erzsébetnek* nagy hatással előadott melodrámaját. A legnagyobb sikere azonban a 6. számnak volt. Ebben *Moyzes Miklósné* szoprán-szólojával valóban remekelt. Sikereit fokozta a női-kar éneke és a katonazenekar kísérete, melyek hallatára magunkat majd operába, majd meg templomba képzeltek. Viharos tetszés követte a gyönyörű darabot, melyet *Moyzes Miklós* vezényelt.

— **Márczius tizenötödike a Rákóczi Kath. Körben.** A nagy napok emlékét szépen sikerült ünnepély keretében ünnepelte meg márcz. 14-ikén a Rákóczi Kath. Kör. Az ünnepélyt a Kör dalkarának hatalmas erővel előadott «Szabadság-dala» nyitotta meg. Gyönyörű összhanggal, finom színézzel adott elő ezután a kir. gör. kath. képezde zenekara. néhány, szebbnél-szebb magyar nótát. Ezeket a nagyszámú közönség zajos tapsal újírta meg. A harmadik pont *Karvajszky István* szavala volt. Ábrányi Emil «Márczius 15.» című költeményét adta elő lelkesedéssel és tüzzel. Ezután *Ágoston Károly* tartotta meg az ünnepi beszédet. Tartalmas, eszedűs beszédben emlékezett meg az elmúlt nagy időről, fejtegetve a jelennek feladatait. Ismét a köri énekar lépett ezután dobogóra, *Lányi Ernő* «Tavaszi elmúlt» cz. dalát és három népdalt adva elő *Hirschmann Ferencz* vezetésével, általános tetszését és elismerést aratva. Az ünnepélyt a g. k. képezdezenekara fejezte be a Kossuth-és Rákóczi-indulókkal.

— **Az Eperjesi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár** évi rendes közgyűlését, dr. *Flórián Károly* igazgatósági alelnök vezetésével, márczius 14-ikén d. e. 10 órakor tartotta meg a városháza tanácstermében. A közgyűlés tudomásul vette az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentést, valamint az 1908. évi zárszámadásokat és megadta a felmentést. Ezután megállapította a közgyűlés az 1909. évi költségelőrányszót. A közgyűlés megválasztotta továbbá igazgatósági póttagoknak a munkaadók csoportjából: *Princz Antalt*, *Mussoni Antalt*, *Tyodor Lipót*ot és *Gubcsó Gyulát*; felügyelő-bizottsági póttagoknak a munkaadók közül: *Sitányi Bélát* és *Zavatsky Szilárdot*; igazgatósági rendes-tagnak a biztosított tagok közül: *Souszán Pétert*; igazgatósági póttagoknak a biztosított tagok közül: *Wesselys Jenőt*, *Kemény Ödönt*, *Mikulik Lajost* és *Klein Emilt*; felügyelő-bizottsági póttagoknak a biztosított tagok közül: *Székényi Gyulát*, *Biberle Ferenczet* és *Golsevszky Józsefet*; rendes választott-bírószági ülnököknek a biztosított tagok közül: *Kalavszky Jánost*, *Kovács Dezsőt* és *Fapp Józsefet*; helyettes választott-bírószági ülnököknek a biztosított tagok közül: *Egri Miklóst*, *Baris Frigyes*t, *Buzássy Jánost*, *Munkácsy Ágostont* és *Bednarik Győzöt*.

— **Az Eperjesi Kereskedők Társulata** márczius 15-iki hazafias ünnepélye szépen sikerült. Csak az a sajnálatos, hogy a kereskedőkönkök közül igen kevesen jelentek meg. A nagyszámú közönség inkább az alkalmazottakból és egyéb érdeklődőkből került ki. *Ambrozy Béla* és *Krebsz Géza* szép szavakat mondtak; az ünnepi beszédet pedig dr. *Rosenberg Mór* tartotta. Hangsúlyozta, hogy mivel a közjogi önállóság (hadügy és külügy) kivívása most nem remélhető, minden erőt a gazdasági önállóság kivívására kell egyesíteni. E téren fontos szerep vár a kereskedő-osztályra. Ennek kitartó munkásságot kell kifejtene, hogy az országot gazdaggá tegye, mert ez az alapja az önállóságnak. Különös súly helyezendő kereskedelmünknek teljes megmagyarosodására is. A kereskedők ápolják a magyar szellemet. Könyveiket magyarul vezessék. Magyarul levelezzenek stb. Így ünneplik ők meg márczius 15-ikét legjobban. A tartalmas és szépen előadott szónoklat nagy hatást és tetszést keltett.

— **I-ső állami ezüstéremmel kitüntetett** telivér sárga orpington-tyúk és óriási pekingi kacsa *keltet-tojások*, valamint *fajissta tavalyi ivadékok* kaphatók *Bielek Zoltán* fajbaromfi-tenyésztésében, Eperjes, Szabai-út 30. szám.

— **A Magyarorsz. Munkások Rokkant és Nyugdíjgyulete**nek eperjesi (155-ik számú) fiókpenztára ma vasárnapon, márczius hó 21-ikén délután fél 3 órakor a városház tanácstermében tartja meg évi rendes közgyűlését. Erre nemcsak az egyleti tagokat, de az érdeklődő nagyközönséget is meghívja. Napirend: 1. Elnöki megnyitó. 2. Két jegyzőkönyvhitelesítő kiküldése. 3. A választmány évi jelentése. 4. A zárószámadás elfogadása és a felmentvény megadása. 5. Esetleges tisztújítás. 6. A központi évi jelentés előterjesztése és ki-döttek választása. 7. Netáni indítványok és új tagok felvétele. Az egyletnek tagja lehet minden, rendes foglalkozással bíró férfiú és nő 14. életévétől kezdve kor-különbség nélkül, orvosi vizsgálat mellőzésevel. Beiratási díj 1 kor. 50 fill.; heti illeték 20, 24 vagy 30 fill. Tíz évi tagság után az egylet a rokkant tagoknak

840, 98 helyi fiók kiadása 1 kor.-t. T. zési alap választm. érdekes elterjedt esztendő vagyis 8 végével 8 sületbe Ezek halt 236 nek lesz rendes adat biz sos mű még, ho kor. 83 pen. És 4012,36

— **I. rosa** magyar főváros a kávé mül azon Salzer, a nyitott Gresham alatt ny méltán n gának K otthonia megford hetetlen ezen ká egyesüle

— **C. László** törvény dött, ho tessék. engedél ság azt délyezte tár tart szükseg márcz. Mintho intellige sok és pontja, indokol

— boldog utcajú lesz sár Lőcsei- a tavasz lakók r Lőcsei- az aszta utca z lakik, a a kis is eljutni az ú. n bárki j lejutni folydog ródi-p daltos ilyen a «utca» legaláb embe rendez

— 12 da Ferenc

— gés megye a Viga adásáv egybe sirokai ban 2 összes az ors el, ké resicza

8-40, 9-80, illetőleg 11-90 kor. heti segélyt nyújt. A helyi fiókpenztár ezévi összes bevétele 2753-76 kor., kiadása 59-82 kor. volt; a központba küldtek 2693-94 kor.-t. Tagok száma az év végén 242. Külön segélyezési alapja (mai napig) 2700 kor. Az egyesület központi választmányának évi jelentése az 1908-ik esztendőről érdekes dolgokat mond el az ország ezen, egyik legelterjedtebb egyletéről; a többi közt, hogy az elmúlt esztendőben 22,547 új tag iratkozott be az egyesületbe, vagyis 832 taggal több, mint az első tíz esztendő végével elért rendes fizető tagok száma volt. Az egyesületbe, megalakulása óta, 99,651 tag iratkozott be. Ezek közül a rokkant tagok sorában van 370, meghalt 2361, töröltek a tagok sorából 24,674-et, mindezeknek leszámításával, az 1908. esztendő végével 72,246 rendes fizető tagja van az egyesületnek. Mindez az adat bizonyítja az egyesületnek valóban sikeres és áldásos működését. Érdekességénél fogva megemlítendő még, hogy az egyesület 16 évi fennállása óta 399,112 kor. 83 fillért fizetett ki alapszabályszerű segítségképpen. És hogy 1908. végén az egyesület teljes vagyona 4012,361 kor. 84 fill. volt.

— Budapest a kávéházak városa. Alig van a világnak városa, mely oly sok magyaránnyú és fényes kávéházzal dicsekedhetné mint fővárosunk. Meltán mondják tehát a magyar fővárost a kávéházak városának; minden eddigi helyiséget fölülmúlva azon hatalmas, magyaránnyú kávéház, melyet Salzer, a főváros egyik legrégebb és legjobb nevű kávéháza nyitott meg a napokban. Szemben a Lánchíddal, a Gresham-palotában, *«Gresham Venezia Gresham»* cím alatt nyitattak meg a csodás-fényű helyiségek, melyek méltán mondhatók a főváros legkiválóbb látványosságának. Keleti kényelem és nyugati fény, meg izlés teszik otthoniassá e gyönyörű kávéházat, és a fővárosban megforduló idegennek kellemes tartózkodást és felejtethetetlen látványt nyújtanak. Megemlítendő még, hogy ezen kávéház a faiparosok és fakereskedők országos egyesületének gyűlékezési-helye.

— Gyógyszertárat Zborónak. *László Ede* felsővízközi gyógyszerész, Sárosvármegye törvényhatósága útján a belügyminiszterhez folyamodott, hogy neki Zboron fiók-gyógyszertár engedélyeztessék. *Tirscher István* bártfai gyógyszerész is hasonló engedélyért folyamodott. A várm. egészségügyi bizottság azt javasolja, hogy a fiók-gyógyszertár ne engedélyeztessék, mert a zborói körorvos kézi-gyógyszertár tartására az alispántól jogosítványt nyert, s ez a szükségletet kielégíti. E tárggyal Sárosvármegyének márcz. 22-ikén tartandó közgyűlése fog foglalkozni. Minthogy Zboró 2300 lakossal bír, ott nagyobb számú intelligencia, különböző hivatalok, iparosok, földbirtokosok és gyárak vannak, képviselőválasztói kerület központja, részünkről fiók-gyógyszertár engedélyezése indokoltnak látszik.

— Utczarendezés. A Lőcsei-út lakói boldogan nézték az őszszel, hogyan aszfaltozzák ki utcájukat. Mily öröm lesz ezután! Nem lesz por, nem lesz sár! Eljön a városi tanács, a közgyűlés, mely a Lőcsei-út rendezését kezdeményezte, elhatározta! Eljött a tavasz. Kisütött a virágfakasztó nap, s íme, a Lőcsei-úti lakók reményeinek virágai elhervadtak, kiszáradtak. A Lőcsei-út aszfaltja még sárosabb, mint az országút volt; az aszfalt két oldalán *a házak víz alatt állanak, az egész utca valóságos sártenger!* A ki a Lőcsei-út baloldalán lakik, az csak *falabakon* tudna átmenni a másik oldalra; a kis iskolás-gyermek csak a *cselédnek hatán* képesek eljutni az iskolába. A ki a villanytelepről át tud menni az ú. n. Reiss féle vendéglőbe, annak nyugodtan ígérhet bárki 100 aranyat. A Pulszky-házról a Vízmű-utcán lejutni a villanytelepre istenkísértés: nappal patakok folydogálnak ott, estére befagynak, valóságos finom ródlipárti onnan lejönni. Tarthatatlan állapot ez! Csodálatos, hogy egy szab. kir. város tanácsa megtűri az ilyen ázsiai állapotot! Máshol így sóhajtanak fel a lakók: «utczarendezés, jöjjön el a te országod!» Eperjesen, legalább a Lőcsei-úton, bátran azt mondhatják az emberek: «De szabadíts meg minket — az utczarendezéstől!» (Beküldetett.)

— «Gillette» amerikai önbortváló-készülék 12 darab dupla pengével 23 koronáért kapható *Bilich* Ferencznel, Eperjes, Fő-utca 63. sz.

— A délolaszországi földrendés inségesei segítségére alakult sárosvármegyei bizottság a kiadott «Elszámolás» szerint gyűjtött: a Vigadóban február 2-ikán, Bánó Jenő főkonul előadásával egybekapcsolt estély jövedelme 328, Eperjesen egybegyűlt 1362. Bártfán 274, Kisszebenben 144, a sírokai járásban 290, az alsótarczaiban 436, a makovicziban 218, a szekcsőiben 459, a tapolyiban 151 kor.; összesen 3896 kor. Kiadás volt 198 kor., úgy, hogy az országos segélybizottságnak 3698 koronát küldtek el, kérvén, hogy ezen összeg bizonyos hányadát a resiczai és ajkai szerencsétlen honfitársaink javára is

fordítsa. Végül az «Elszámolás»-on a bizottság nevében annak elnöke: *Semsey Boldizsár* főispán és jegyzője: *Magyar József* városi főjegyző szép szavakkal emlékeznek meg a közönség áldozatkészségéről, és neki, valamint az Eperjes hölgyeiből — *Moyzes Miklós* tanár mesteri vezetése mellett — alakult énekhar tagjainak, a közreműködött katonazenekarnak és *Bánó Jenő* főkonulnak hálás és őszinte köszönetüket nyilvánítják.

— Az eperjesi áll. tanítónőképző-intézetnek márczius hó 13-ikán tartott jótékony-célú hangversenye alkalmával felülfizettek: 5 koronával: *Bielek Lászlóné, Kovaliczky Zeno*; 3 koronával: *Angolkisasszonyok eperjesi intézete, Kovaliczky Pál, dr. Rosenberg Mór, dr. Tergina Gyula, dr. Tóth Sándor*; 2 koronával: *Balló Aurél, Fekete Antalné, Fleischmann Mór, Gyuk Miklós, Hauptmann Gusztávné, özv. Kadlec Miklósné, Mangesius Mária, Magyar József, Molnár Mária, dr. Obetkó Dezső, Párkányi Gyula, Slajchó Mihály, dr. Szlávik Mátyás, Tahy Istvánné, Tahy József, Udvarhelyi Etelka, dr. Vojtovich József, Vöröss Sándor*; 1 kor. 40 fill.-rel: *Hauptmann Ernő*; 20 fillérrrel: *N. N.* Összesen 61 kor. 60 fillér. Fogadják a nemesszívú adakozók az intézet hálás köszönetét. *Düss Mária*, igazgató.

— Ahernyók, vértetvek, kártékony rovarok, darazsak irtása 1909. márczius végéig minden gyümölcsfatulajdonos által foganatosítandó. A gyümölcsfatenyésztők, úgy a szőlő- és kerttulajdonosok felhivatnak tehát, hogy a kártékony rovarokat és ezek petéit legkésőbb 1909. márcz. végéig lelkiismeretes pontossággal irtsák. Április elején az irtás foganatosítása a hatóság által meg fog vizsgáltatni s a mulasztóknál az irtás fogadott munkásokkal fog végeztetni. A mulasztók 100 koronáig terjedő pénzbírsággal is fognak sújtatni.

— Az eperjesi Izs. Kisdudnvelő-Egyet választmánya márczius hó 14-ikén tartott ülésén jegyzőkönyvi köszönetet szavazott *dr. Tergina Gyula* kir. tan., tanfelügyelőnek azért, hogy magasabb állami segély kieszközlése által az anyagiakkal küzdő izs. óvoda további fennmaradását lehetővé tette. Egyszermind elhatározták, hogy háromtagú küldöttség fogja a kir. tanfelügyelő előtt az egyesület mély háláját talmácsolni.

— Tavaszi vásár Budapesten. A Fővárosi Kereskedők Egyesülete április 2-ika és 6-ika között ezidén negyedszer rendezi ú. n. tavaszi vásárját. Ennek célja, hogy a lipcei, világhírű vásárhoz hasonlóan, az ipar új termékeit és mintáit, valamint idény-cikkeiket egy helyen összegyűjtve, majdnem költség nélkül bemutatassa és vételre ajánlja a magyar közvetítő-kereskedelemnek. Ezt a vásárt a kereskedői köröknek figyelmébe ajánljuk. Egyben utalunk a vásár vezetősége által kibocsátott, tájékoztatással szolgáló felhívásra. Ez a kassai keresk. és iparkamara titkári hivatalában, nemkülönben a nagyobb czégek üzleti helyiségeiben megtekinthető.

— Friss dunai halak minden péntekre előjegyezhetők *Kun Sándor* (ezelőtt Holénia) fűszer- és csemege-üzletében.

— A zborói petróleumfűrást a visszavonulásra kényszerült *Aldor Szigfrid* abbahagyta. *Brügger Ottó* berlingeni (svájci) lakos — több százezer koronát feltetvén be a fűrási vállalatba — arra határozta el magát, hogy Zboron továbbfűratt. *Brügger* emberei a második fűrással mintegy 550 méter mélységben tartanak és — hír szerint — már erős petróleumnyomok és gázeltörések mutatkoznak. Az 1908. jan. elsejével az állam a petróleumfűrást obligátus szubvenzionálását megszüntette és azt határozta el, hogy érdekes esetekben maga furat. *Brügger Ottó* fel is ajánlotta az államnak a zborói fűrás átvételét, de az állam ezt a kínálatot egy fölötté csekély ajánlattal visszavetette. Ellenben a kormány, *Diamant* nevű kereskedő kérésére és az ottani megyei főispán ajánlatára, Tövis környékén akar petróleum után kutatni. Egyelőre húsz méter mély aknákat fognak létesíteni az előzetes vizsgálatok megejtése végett. A zborói fűrási vállalkozás azonban nem maradt támaszték nélkül, mert *Clary-Aldringen* és *Henkel-Donnersmark* grófok, e vállalkozó szellemű külföldi arisztokraták, a fűrás költségeihez való hozzájárulás ügyében már tárgyalnak.

— Hát jól van, uraim — akar-nak bizonyítékokat? Tessék. A sződeni gyógyforrások már sok száz év óta minden légzési, gége- és tüdőbetegségek ellen híresek. *Fay*-féle eredeti sződeni ásványpasztillák azonban ezen gyógyforrások összes hathatós alkotórészeit magukban foglalják koncentrált formában. Minden gondolkodni tudó ember beláthatja tehát, hogy a pasztillák akut és idült betegségeknek kitűnő szolgálatot tesznek. Nem igaz? Vegyen tehát, ha meghűlt, vagy ha légzési szervei nem működnek jól, *Fay*-féle eredeti sződeni ásványpasztillákat.

Egy doboz ára 1 kor. 25 fill. és minden gyógyszerárban, droguista- és ásványvíz-üzletben kapható. Magyarország és Ausztria részére főképviselet: *Gunzert W. Th.*, Bécs IV/1., Grosse Neugasse 27.

— Pinzgau tenyészbika-vásárt rendez a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület márcz. 27-ikén. A vásár színhelye: Eperjesen, a Kassai-úton levő Zöldfa-korcsmna istállója. A vásáron résztvehet bármely tenyésztő, ki telivér vagy félvér pinzgau sarvasmarhát tenyészt. A vásárra csakis telivér és félvér pinzgau bikák jelenthetők be. A vásár d. e. 9-től d. u. 3-ig tart.

— Képes-levelezőlapok. A *M. Kárpátgyesület* eperjesi Osztálya a szinyelipóczy völgy érdekében megindított propaganda céljaira ötféle, a legszebb tájakat ábrázoló képes-levelezőlapokat készített s a nemes ügyre való tekintettel lehetőleg olcsón hozza forgalomba. Egy lap ára 5 fillér; az *Osztály tagjai a központi irodában* (*Theisz Á.* pénztáros üzletében) *mindenfajtajából 7, összesen 35 lapot kaphatnak 1 koronáért.* A képes-lapok Divald műintézetében készültek s kitűnően sikerültek, úgy, hogy az első kiadás remélhetőleg rövid időn el fog fogyni.

— Ruhák a legszebben tisztíthatnak és festenek *Haltenberger Béla* ruhafestő-gyárában, Kassa. Képviseelve Eperjesen *Theiss Ármin* czég által.

— Vásár Berzeviczén. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a f. évi április 7-ikére eső országos-vásár márczius 24-ikén, és a május 26-ikára eső országos-vásár május 12-ikén tartassék meg kivételesen.

— Görvélykóros gyermekek szedjék a *«Sirolin-Roche»*-t. Ez a legjobb creosot készítmény, melyet a gyermekek a legszívesebben szednek. Kitűnő hatással van az általános jó érzésre. Az orrsecretiók elmúlnak és a daganatok visszamennek. Jobban használ, mint a csukamájolaj és vas, melyekkel párhuzamosan is jó ideig használható. Kapható a gyógyszerárakban.

— Cselédlakasok. A földmívelési miniszter Sárosvármegyének a gazdasági cselédlakasokról alkotott szabályrendeletét jóváhagyta.

— Vörös, fagyos, felrepedt, érdes, durva, ránczos kezek 3 nap alatt ragyogó fehérré és bársonyimává lesznek a *Kerpel-kézfinomító* használata által. Nem zsíros és nem ragad, tehát nappal is használható. Gyors és biztos hatásáról és kellemes használatáról hazánk legkiválóbb színésznői nyilatkoztak, köztük: *Küry Klára, Petrás Sári, Márkusné Szoyer Ilona, Sz. Varsányi Irén, Góthné Kertész Ella, Örvös Gitta, P. Gazi Marika,* stb. stb. Egy üveg ára 90 fillér. 4 üveget bérmentve küld *Kerpel-gyógytár, Budapest, V., Lipót-körút 28.* *Kerpel* bőrfinomító mosdószappan 3 darab 1 korona 30 fillér. Eperjesen kapható *Palesch Árpád* czégnél.

Eperjesi
Tulipánszövetség — Magyar Vedőegyesület.

Rovatvezető: *Bohrandt Lajos*, egyes. titkár.

Márczius 15-iki szónokaink ezidén beszédeikben, előadásaikban felhívták a közönség figyelmét a magyar ipar termékeire és a hazai iparnak vásárlással való támogatását ajánlották. A szónokok sorából, éppen a programunk ismertetése körül kifejtett fáradozásért, dicsérettel kell kiemelnünk: *Antal Pál* jogásztudományi elnököt és *dr. Rosenberg Mór*t, a Kereskedők Társulata estélyének szabadelőadóját.

Tornaverseny osztrák gunyában? Országos tornaversenyre gyűl össze a magyar ifjúság május havában Budapesten! Elvárjuk ifjainktól és a magyar tornatanároktól is, hogy előre gondoskodnak róla, miszerint a világ csúfjára ne bújtanának a magyar ifjak osztrák gunyákba. Van hazánkban mindenből jó árucikk, csupán csak fekete kaucuk-czipők készülnek Ausztriában, de spárgatalpas czipőt *Futtakon* gyártanak. Sapka, ing, öv, nadrág, harisnya, mind kitűnő hazai kapható. Elég egy levelezőlapot beküldeni és szívesen közöljük a czégek címeit. *Plöckl* és *Haas* (Budapest, *Andrássy-út 13.*) czég tavaly 37 iskolát látott el, egyesületünk állandó ellenőrzése mellett, ilyen hazai cikkekkel. Most sem kérünk mást a t. igazgató uraktól, mint hogy jelentsék be, kinél rendelik a tornaruhákat. Mi szívesen utánajárunk, hogy hazai fölszerelést kapjon ifjúságunk és ne járjon osztrák gunyában tornaversenyekre!

Magyar Fürdőkalauz. Magyarország a kincsek hazája. Terem bőven bányáinkban érczünk, aranyunk, ezüstünk. Kiaknázatlan még sok kincses-forrásunk, de azokhoz sem nyúlunk, a melyek a jó egészséget biztosítják számunkra. A külföld fürdői hemzsegnak a magyarságtól, hazai fürdőink megkongnak az ürességtől. Főoka ennek az volt, hogy a magyar közönség másoknak híresztelésére, ajánlatára indult

fürdőbe és nyaralóba. Hiányzott eddig a hazai fürdőtelepeknek olyan bő katalógusa, mely teljes tájékozást nyújthatott volna a magyar fürdők viszonyairól és azokról az előnyökről, melyeket a fürdőző közönségnek nyújthatnak. Erdős József szerkesztett 1909. évadra Magyar Fürdő-Kalauzt (Führer durch Ungarns Bäder), melyet a kiadóhivatal (Budapest, Eötvös-u. 36) kívánatra ingyen küld meg bárkinek. Betűrendes jegyzékben közli a kalauz a hazai fürdőket, egyeseknek sikerült látkepeivel. Kiterjeszkedik minden tudnivalóra, a mit a fürdőző előre tudni óhajt, felsorolja a gyógyforrások hatását a különböző betegségi esetekben. Szóval ékes bizonyítékát nyújtja annak, hogy nem kell a magyar hazán kívül keresni gyógyulást és szórakozást. Bűn lenne ezután, ha pénzünket mégis telt marokkal szórónak a külföldnek. Kérjük honfitársainkat és honleányainkat nemes fölbuzdulásra a haza és a saját érdekükben. Sok milliót menthetünk meg!

A «Sorompó-Liga» jövő hét elején megjelenő falragaszaira, melyek az alakulás bő és élvezetes programját fogják ismertetni, valamint lapunk mai vezércikkére felhívjuk t. olvasóink figyelmét. — E helyütt jelezzük, hogy a f. hó 28-ikán megalakuló «Sorompó-Liga» ba a tanuló-ifjúságon kívül a helybeli kereskedői ifjúság is be fog lépni testületileg, mi, tekintettel arra, hogy a kereskedői ifjúság a jövő kereskedőnemzedéke, felett fontos és kívánatos is!

Felelős szerkesztő: Dr. Obetkó Dezső. Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

NYILTTÉR.*

Vescebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvényénél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór és Lithion tartalmu GYÓGYFORRÁS

SALVATOR

kitünő sikerrel használtatik.

E forrás kiváló tulajdonságai: Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű. Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Állandó összetételű.

Első rangu gyógyvíz és diaetikus ital.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy hógysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyógyeredményekről szóló bizonylatok és egyéb forrásleírások ingyen és bérmentve állnak rendelkezésre

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palack	32 fillér.
3/4 " "	40 " "
1 literes " "	48 " "

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palack	6 fillér
3/4 " "	7 " "
1 literes " "	9 " "

Eperjesi főraktár: Mikolík Istvánnál.

Nyilatkozat.

Azon ok indít arra, hogy nyilvánosságra lépjek, mert már hathete fekvő-beteg vagyok, tehát tudhatja mindenki, hogy az egy üzletre milyen veszteség; és ha még ehhez az üzletre hátrányos dolgokat híresztelnek, tönkre is lehet tenni azt az üzletet. Pláne kedves kolléga is akadt, a ki az üzletben híreszteli, hogy Bilichnél és másinál s harmadiknál (persze névről nevezi az üzleteket) lehet hajbetegségeket kapni. A közönség persze nem vizsgálja a lólabát, hanem elhiszi.

Verdon László úrnak azon merész állításával szemben, hogy a hajbetegséget nálam szerezte volna, a következőket hozom fel:

Verdon úr hozzám nagyon ritkán, 2—3, sőt 4 hétben egyszer jött borotválkozni, mert ő a többi üzletkebe is jár; csak mióta a hajbetegsége van, azóta jár hozzám gyakrabban.

* Az e rovat alatt foglaltakért felelősséget nem vállal a Szerk.

Már most kérdem: hogyha tényleg meg lehet kapni fodrásznál a hajbetegséget (a miben kételkedem), hogy lehet azt megállapítani (pláne annak, a ki 4—5 üzletbe is jár), hogy a bacillus melyik üzletből való? Ez csak (mivel rosszakaratot nem tetelezek föl) meggondolatlan állítás.

Arra vonatkozólag, hogy tényleg nem a fodrásznál kapják a hajbetegséget, felemlitek három esetet, a mit tudok, és az illetőket meg is nevezem, a kinek tetszik.

Az egyik pár év előtt történt. Az apa hozzám járt nyíratkozni és egy alkalommal panaszkodott, hogy a két fiacskájának foltok képződnek a fején, — vagyis hajbetegségük van, — pedig az apa saját gépével maga nyírta őket otthon, Sároson. Azok is fodrásznál kapták?

A másik eset jelenlegi. Én járok nyírni vagy 10—12 év óta, de még soha az én szerszámomat nem használtam, mert van saját olló, fésű és kefe, a mi állandóan a lakáson van, mivel otthon szokott nyíratkozni az illető s a hajbetegséget mégis megkapta.

Talán itt is a fodrász az oka?

Vagy ismerek egy leányt, a kinek teljesen kihullt a haja. Ez is a fodrásznál kapta?

Ok nélkül tehát ne tegyük tönkre senki ekziszenziáját!

Tisztelettel Bilich Ferencz.

Mindazok, kik boldogult nóm elhunytával bennünket ért mérhetetlen fájdalom- és gyászban szíves részvétükkel s személyes megjelenésükkel osztozkodva résztvenni és őt utolsó útjára elkísérni kegyesek voltak, úgy a magam, mint a gyászoló család részéről fogadjak ezúton is hálás köszönetünk őszinte nyilvánítását.

Dr. Tar Károly.

Hirdetmény.

A Gallotsik-család eperjesi, fő-utcai 86. számú háza, továbbá a Kálvária-úton levő két kertje, valamint az eperjesi határban fekvő összes rét- és szántóföld-birtoka szabad kézből eladó.

Értekezhetni dr. Turkinyák Aladár eperjesi ügyvédnél, Kossuth Lajos-utca 29. sz. alatt.

269—1909. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszéknek 1909. évi 701. számú végzése folytán Maléter Árpád ügyvéd által képviselt Eperjesi Bank-egylet felperes részére 240 korona tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán lefoglalt és 908 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. jbiróság 1909. V. II. 104/2. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán, Eperjesen (Fő-utca 135. sz. ház I. emeletén) leendő megtartására határidőül 1909. évi márczius 29. napjának délutáni 3 órája kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet igényelők készpénzintézés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vétel-árából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttéül írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjes, 1909. márczius 10.

Spányi Kálmán,
kir. bírósági végrehajtó.

Esszenciákat

Szolíd, szakavatott képviselők kerestetnek!

szállítok kiváló minőségben, bármiméü szeszitalok, ínom táblalikorok és szeszitalok azonnali biztos elkészítéshez. Ezenkívül ajánlok vegyileg tiszta

80%-os eczetesszenciákat

pikáns erős eczet előállításához. Receptek és falragaszok ingyen mellékeltnék. — Arlapok bérmentve.

Carl Philipp Pollak

esszenciák gyára PRAG, Mariengasse 18.

332. ex 1909. m. sz.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Hirdetmény.

Sárosvármegye alispánja f. évi 1828. számú rendeletével a tapolyhanusfalvai község-háza és körjegyzői lak felépítését 16,647 korona 82 fillér összeg erejéig engedélyezvén, ezen munkálatok biztosítása czéljából 1909. évi márczius hó 29-ikének délelőtti 10 órájára, az eperjesi m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében megtartandó zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

A versenyezni óhajtok felhívtnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 1/2 (féltiz) órájára a nevezett hivatalhoz annyiival inkább igyekezzenek beadni, mert a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az ajánlati költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénznek az adóhivatalba történt letételét igazoló nyugta csatolandó.

A szóbanforgó munkálatokra vonatkozó művelet és részletes feltételek a nevezett kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, hol is az ajánlati minta és költségvetés megszerezhetők.

Eperjesen, 1909. márczius 8-ikán.

Dóbiás Ede s. k.,
kir. műszaki tanácsos.

Üzletmegnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy a Fő-utca 97. sz. házban fűszer- és csemegeüzletet nyitottam.

Sok éven át előkelő üzletekben szerzett tapasztalataim folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a n. é. közönség igényeit minden tekintetben kielégíthetem.

A n. é. közönség szíves támogatását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel:

Schnitzer Samu,
fűszer- és csemegekereskedő.

Kereskedelmi iskolát végzett leány,

ki gyorsírási s gépirási gyakorlottsággal bír, ily minőségben már alkalmazva volt, valamint a magyar és német levelezésben jártas.

irodai állást

keres. — Szíves ajánlatok Klein Rózsi, Sebeskellemesi rét cím alatt kéretnek.

PÁSZTORY ÉLŐVIRÁG-KÖTÉSZETE.

Telefon 57—33.

Csokor- és koszorúkötésért az országban legtöbb első díjjal kitüntetve.

Budapest, Rákóczi-út 3. sz. Nemzeti Színház.

Képes árjegyzék díjtalan.

Vidéki megrendelésekre nagy figyelmet fordítok.

Tűzifa-eladás.

A hertneki uradalomban szép, egészséges, mult téli vágású bükk hasábfá eladó. Ára — az osszíkói vasútállomáson vagonba rakva — 100 kor.

Venni szándékozók forduljanak a hertneki uradalom felügyelőségéhez — Hertnek (Sárosvármegye).

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

Figyelem! Figyelem!**4 pár cipő csak 7 korona!**

Több nagyobb gyár fizetési nehézsége folytán megbízatást kaptam nagymennyiségű cipőnek az előállítására áron aluli elárúsítására. Eladok bárkinek 2 pár úri- és 2 pár női fűzőcipőt, barnát vagy feketét, erősen szegezett talppal, igen elegánsat — legújabb facon. Nagyság szám szerint. Mind a 4 pár csak 7 kor. Szállítás utánvét mellett.

Schuh-Export, Krakau, Postfach 140.

Cseré megengedve, pénz is visszaadatik!

Figyelem!

Szülőoltványt, szőlővesszőt ne rendeljen addig, míg tőlem árjegyzéket nem kér! Gyökeres oltványok ezre 140 kor., Delaware ezre 100 kor.

Cím:

Szigyártó Nagy Mihály

Felsőseged, Somogy megye.

ELISMERT LEGHIRESEBB
CSÉPLŐHÉSZLETEK

HERKULES MOTOR VALLALAT
BUDAPEST V. VÁCZI-ÚT 30.

TELJES JÓTÁLLASSAL
ÜZEMBEN BÁRMIKOR MEGTEKINTHETŐK.

ELSŐRENĐŰ SZIVÓGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSÉG. LŐERŐ ÓRÁNKINT KB. 1½-2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA. ÁRJÉBYZÉK INGYEN.

MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK.

Teljesen befizetett részvénytőke
60 millió korona;
tartálékalkap
35 millió korona.

A Magyar Általános Hitelbank kassai fiókja
Fő-utca 45. (saját házában)
foglalkozik a bankszakma összes ágaival.

TAKARÉKBETÉTEKET
jelenleg **4%-kal netto** kamatoztat.
(Postatakarékpénztári befizetési lapokat betétek portómentes átutalására kívánságra azonnal beküld.)

Hivatalos órák: (délelőtt 8½-12-ig.
délután 2-4 ")

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult háziszere, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közhívnél, oszónál és meghűléseknel, bedorzásoknál, solékeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevasárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K-80, K140 és K2.- és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Torók József gyógyszerésznél, Budapest.

D. Richter gyógyszerár az „Arany erosiánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Modern
3-szobás lakás
májusra kiadó Engländer Adolfnál,
Szebeni-út 22. szám.

**Kossuth Lajos-utca 44. sz.
ház eladó.**

QUALITÀ EXTRA SUPERIORE
ALESSANDRIA (ITALIA)
MARCA DEPOSITATA

Szives tudomásul!
Félvezetések elkerülése végett kérjük gyártmányaink bevásárlásánál, melyek

BORSALINO-KALAP
név alatt világszerte ismeretesek, az itt látható védjegyeinkre és a bőrből nyomott névjelzésre ügyelni.

Oly kalapok, melyek ezen védjegyek s a börjelzés nélkül mint BORSALINO-KALAPOK hozatnak forgalomba, nem a mi gyártmányaink.

BORSALINO GIUSEPPE & FRATELLO SOCIETÀ ANONIMA
KALAPGYÁR (Alapított 1857.)
ALESSANDRIA (Olaszország).

ANTICA CASA FONDATA NEL 1857

— Eperjesen kapható: SCHWARCZ EDE úrnál. —

Az Eperjesi Bankegyletnél

a mindenkor napi árfolyamon, minden további költség nélkül, a tőkebefektetésre és biztosítékok nyújtására igen alkalmas

Magyar Jelzálog-Hitelbank

4% és 4½%-ot tisztán kamatozó záloglevelek, továbbá a jelenlegi (105 korona) alacsony árfolyamuk folytán minden kockázatot kizáró

Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület

sorsjegyei kaphatók.

A sorsjegyek igen előnyös feltételek mellett részletfizetésre is beszerezhetők, úgy, hogy a vevő már az első részlet lefizetése után a sorsjegy teljes tulajdonába jut és a húzásokon résztvesz.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztítórosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,
sorvetőgépek, Planet jr. kapálók,
szecsavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók,
örölmalmok, egytetemes aczél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“ GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Eperjesen kapható: Williger Pál, Korn Vilmos, Molitorisz István gyógyszertárakban és Pálesch Árpád drogeriában. — Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógyszertárakban.

Éljen!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított.